

ZARZĄDZENIE NR 19 / 2018

DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W
GDAŃSKU Z DNIA 11 CZERWCA 2018 ROKU

(20.7334.01.2018)

w sprawie wprowadzenia standardu grodzenia i rozgrodzenia upraw leśnych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku oraz zasad planowania i rozliczania prac z tego zakresu.

Na podstawie art. 34 ustawy z 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U.2017.788 z późn. zm.) oraz § 17 i § 19 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 18 maja 1994 roku, **zarządzam, co następuje:**

§ 1

Wprowadzam do stosowania we wszystkich jednostkach organizacyjnych podległych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku:

1. Standard grodzenia upraw leśnych i wytyczne w zakresie planowania tych prac, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia;
2. Standard rozgrodzenia upraw leśnych i wytyczne w zakresie planowania tych prac, stanowiące załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania. Wprowadzone standardy i wytyczne obowiązują, począwszy od planowania prac na 2019 rok.

D Y R E K T O R
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Gdańsku
Bartłomiej Obajtek

GRODZENIE UPRAW

Standard grodzenia

1. Powierzchnia w linii grodzenia powinna być przygotowana przez usunięcie wszelkich elementów mogących utrudniać montaż siatki i zapewnienie jej szczelności w dolnej części oraz zlikwidowanie zagłębień, których siatka nie mogłaby zabezpieczyć.
2. Słupki Db lub Md, wyjątkowo So lub z innych gatunków iglastych, rozmieszczone co około 5 m (+/- 0,5 m), z uwagi na warunki terenowe i przebieg linii grodzenia, możliwe pojedyncze przypadki zastosowania mniejszej odległości między słupkami w danym grodzeniu.
3. Słupki niekorowane, nieopalone i nieprzycinane ukośnie. Wyjątkiem jest wykorzystanie słupków So lub innych iglastych z wyjątkiem Md, które podlegają korowaniu na czerwono w cztery paski rozmieszczone równomiernie na obwodzie słupka i na całej jego długości i opalaniu. Słupki Md, jeżeli wykorzystanie grodzenia planowane jest na okres dłuższy niż 10 lat, mogą zostać opalone.
4. Słupki wkopane lub wbite na głębokość nie mniejszą niż 60 cm. W przypadku wkopania, grunt wokół słupków zagęszczony przez ubijanie.
5. Przy słupkach naciągowych, rozmieszczonych co około 50 m oraz przy słupkach na załamaniach przebiegu ogrodzenia, po obydwu bokach w linii grodzenia, montaż słupków podporowych zagłębionych w gruncie na minimum 50 cm i przybitych gwoździami w zaciosie do słupka grodzeniowego.
6. Siatka metalowa leśna o wysokości od 1,50 m do 2,10 m z drutami zagęszczonymi w dolnej części siatki i, w przypadku nowej siatki, znakowaniem właściwym dla Lasów Państwowych.
7. Rozwijanie siatki zaczyna się od słupka naciągowego lub narożnego, przez owinięcie słupka siatką na całym obwodzie i przybicie wszystkich końcówek drutów poziomych do słupka przy pomocy skobli.
8. Rolki siatki łączą się przez zaplecenie drutów poziomych.
9. Na słupkach pośrednich siatkę mocuje się przy użyciu sześciu skobli, których nie należy dobijać, tak by zapewnić swobodne przesuwanie się drutów poziomych. Obowiązkowo skoble zakłada się na drut górny oraz ostatni dolny, który przylega do słupka, a nie leży na gruncie. Pozostałe skoble, użyte do mocowania drutów siatki, powinny być rozmieszczone równomiernie na całej wysokości słupka.
10. Siatka powinna być zamontowana na takiej wysokości, by około 20 cm jej dolnej części leżało na gruncie. Tę część siatki należy wywinąć na zewnątrz i wykorzystać dla zapewnienia szczelności dolnej części ogrodzenia.
11. Zapewnienie szczelności dolnej części grodzenia uzyskuje się przez jej opalikowanie, przysypanie ziemią, zastosowanie drutu, obłożenie kamieniami i inne działania.
12. Nie zabezpiecza się góry siatki.

13. Przelazy lub bramki wykonuje się według wskazań zamawiającego w ilości dwóch przelazów lub bramek po przeciwnych stronach grodzienia dla ogrodzonych gniazd lub kęp do około 1 ha oraz czterech przelazów lub bramek po przeciwnych stronach grodzienia dla ogrodzonych całych upraw lub kęp większych od 1 ha. Dla gniazd lub kęp o powierzchni do 0,3 ha dopuszcza się wykonanie jednego przelazu lub bramki.
14. Przelazy powinny być wykonane solidnie i trwale, tak by osobom z nich korzystającym nie groził wypadek spowodowany oberwaniem się jakiegoś elementu przelazu, np. stosowanie solidnych szczebli oraz ich montaż z zastosowaniem zaciosu na słupku lub żerdzi drabinki. Sam przelaz powinien być tak wykonany, by korzystanie z niego było łatwe i dostępne dla przeciętnego człowieka. Preferować należy przelazy niskie.

Strefowanie, praca sprzętu mechanicznego, materiały i ich planowanie:

1. Prace strefuje się zgodnie z Katalogiem norm czasu dla prac w zagospodarowaniu lasu (poz. 205). Strefę ustala się na podstawie siedliska, przyjmując, że rodzaj pokrywy gleby nie wpływa na normę czasu pracy.
2. Siatka metalowa leśna o wysokości nie mniejszej niż 1,50 m i nie większej niż 2,10 m z zagęszczoną rozstawą drutów poziomych w dolnej części, najlepiej z oznakowaniem właściwym dla Lasów Państwowych (siatka nowa).
3. Wykorzystywać należy także siatkę z odzysku. W takim przypadku, pracochłonność prac wynikającą z Katalogu pracochłonności, należy podnieść współczynnikiem 1,05.
4. Siatkę zapewnia zamawiający.
5. Słupki drewniane z S2a, przycięte prostopadłe do osi podłużnej słupka, Md lub Db, a w przypadku braku możliwości ich zastosowania, So lub inne iglaste. Planować należy 1 m³ drewna na każde 100 m ogrodzenia dla słupków o długości 2,4 – 2,5 m lub 0,8 m³ na każde 100 m ogrodzenia dla słupków o długości do 2 m. 1 m³ drewna to około 30 słupków o długości 2,4 – 2,5 m lub około 37 słupków o długości 2 m.
6. Optymalna średnica słupka w cieńszym końcu, w miarę możliwości, nie powinna przekraczać około 15 cm bez kory. Słupki o średnicy w cieńszym końcu bez kory powyżej 20 cm powinny zostać rozłupane. Powinna to być czynność dodatkowa w ramach grodzienia upraw, a jej pracochłonność powinna być wzięta z Katalogu norm czasu dla prac w pozyskaniu drewna (poz. 289). Czynność tę należy planować w ilościach minimalnych, tak by możliwe było ich realizowanie zgodnie z przepisami Pzp, jeżeli pojawią się takie potrzeby w trakcie wykonywania grodzienia.
7. Opalaniu podlegać mogą wyłącznie słupki innych gatunków niż Db i Md oraz słupki Md wykorzystywane do budowy ogrodzenia, które przewiduje się do wykorzystania przez okres dłuższy niż 10 lat (grodzenie kęp Jd i Cis). W związku z tym, że jest to czynność wliczona w pracochłonność grodzienia, należy, tam gdzie nie stosuje się opalania, pracochłonność wynikającą z Katalogu pracochłonności, obniżyć współczynnikiem 0,95.
8. Korowaniu podlegać mogą słupki z drewna So i innych gatunków iglastych z wyłączeniem Md. Korowanie powinno być wykonane na czerwono i polegać na zdarciu, równomiernie rozmieszczonych na obwodzie, czterech pasków kory na

całej długości słupka. Ponieważ jest to czynność nie wliczona w pracochłonność grodzenia, pracochłonność wynikającą z katalogu należy podnieść współczynnikiem 1,05.

9. Słupki zapewnia zamawiający.
10. Gwoździe, skoble i inne materiały niezbędne do przymocowania siatki i jej uszczelnienia zapewnia wykonawca.
11. Prace mechaniczne powinny obejmować jedynie przemieszczenie materiałów (siatka, słupki) z magazynu nadleśnictwa do leśnictwa lub na pozycję grodzenia lub z magazynu leśnictwa na pozycję grodzenia (rozmiszczenie słupków na pozycji i naciągnięcie siatki zostały ujęte w katalogowej pracochłonności). Rozmiar prac planować należy w ramach prac mechanicznych lekkich, w wysokości 0,8 rg na każde pełne 100 m grodzenia.

Uwagi:

1. Powyższy standard grodzenia i unormowania dotyczące projektowania nie obejmują grodzień gniazd i kęp wykonywanych siatką mocowaną metodami nieinwazyjnymi do stojących drzew, jeżeli prace te wykonywane są w oparciu o wewnętrzne unormowania nadleśnictwa, powstałe w wyniku własnego chronometrażu prac.

D Y R E K T O R
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Gdańsku
Barłomiej Obajtek

ROZGRODZENIE UPRAW

Standard rozgrodzenia

1. Zdjęcie siatki wykonane starannie, z dbałością o to by jak największą jej część odzyskać oraz o to, by nie pozostawić w lesie skobli oraz innych materiałów nieorganicznych wykorzystanych do mocowania siatki do słupków oraz gruntu. Całość prac wykonywana ręcznie.
2. Oczyszczenie zdjętej siatki z pozostałości organicznych i mineralnych.
3. Rozbiórka przełazów i bram z dbałością o to by nie pozostawić gwoździ, skobli i innych materiałów nieorganicznych w lesie.
4. Ścinka słupków po zdjęciu siatki równo z powierzchnią gruntu lub obalenie ich w inny sposób.
5. Uporządkowanie terenu po usunięciu grodzenia, w tym zlikwidowanie dołków po słupkach, jeżeli takie powstały po ich obaleniu.
6. Pomiar siatki odzyskanej, jej staranne zwinięcie w rolki i oznakowanie każdej z nich informacją o długości odzyskanej siatki.
7. Siatkę nienadającą się do ponownego wykorzystania zwija się w rolki bez pomiaru i znakowania.
8. Załadunek tak przygotowanej siatki oraz zebranych gwoździ, skobli, ewentualnie innych materiałów nieorganicznych (np. drut), zebranych podczas rozbiórki grodzenia, ich przemieszczenie do miejsca składowania, ułożenie siatki, osobno odzyskanej i osobno zniszczonej oraz złożenie pozostałych materiałów nieorganicznych odzyskanych przy rozbiórce.

Strefowanie, prace ręczne i praca sprzętu mechanicznego:

1. Prace strefuje się na podstawie Katalogu norm czasu dla prac w zagospodarowaniu lasu (poz. 205), przyjmując, że pracochłonność prac związanych z rozbiórką grodzenia wynosi 30% czasu katalogowego dla założenia grodzenia. Strefę ustala się na podstawie siedliska, przyjmując, że rodzaj pokrywy gleby nie ma wpływu na normę czasu pracy.
2. Prace sprzętu mechanicznego obejmują czas związany z załadunkiem siatki, jej przemieszczeniem do miejsca składowania i jej tam rozładunkiem. Planować należy jako prace mechaniczne lekkie w ilości 0,2 rg/100 m likwidowanego grodzenia.

Postępowanie ze słupkami

1. Zaleca się, by słupki pozostawiać w miejscu ich obalenia do naturalnej utylizacji jako martwe drewno w lesie.

D Y R E K T O R
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Gdańsku
Barbara Obajtek